



Economische Impact Challenge Almere- Amsterdam

Onderzoek naar de economische effecten van de Challenge Almere-Amsterdam

Colofon

Titel

Economische Effecten Challenge Almere-Amsterdam

Onderzoek naar de economische effecten van de Challenge Almere-Amsterdam

Onderzoek en rapportage

Alien van der Sluis (Kennispraktijk)

Een onderzoek uitgevoerd door Kennispraktijk in opdracht van Sportservice Flevoland

© november 2013

Opdrachtgever

Sportservice Flevoland

De evaluatie is uitgevoerd conform Richtlijnen handboek Economische Impact, Bezoekersprofielen en Tevredenheid WESP versies 1.0



Peer review is uitgevoerd door Rik Burger – Kirco Company

Samenvatting

De Challenge Almere-Amsterdam vond van vrijdag 13 september tot en met zondag 15 september plaats in Almere. Dit internationale triatlonevenement bestond uit diverse onderdelen, waaronder de junior- en senior-challenge, de long distance, de half distance en de business triathlon. Dit document geeft het bezoekersprofiel, de bezoekerstevredenheid en de economische impact weer van dit driedaagse evenement.

Aan het evenement namen **1734** deelnemers deel, verspreid over drie dagen. De meeste deelnemers namen deel op de zaterdag (1057). Er kwamen **31.654** bezoekers op het evenement af, waarvan de grootste groep op zaterdag kwam (ruim 25.000 bezoekers). 60,2% daarvan was man, 39,8% vrouw en de bezoekers hadden een gemiddelde leeftijd van 43,9 jaar. Het grootste deel van de Nederlandse bezoekers was afkomstig uit de provincie Flevoland (62,5%). 10,9% van de bezoekers kwam uit het buitenland. Het evenement werd gemiddeld met een **7,9** beoordeeld.

Om de economische impact te bepalen is gekeken naar het percentage bezoekers dat additioneel was (niet in Flevoland zou zijn als het evenement niet zou plaatsvinden, of, voor de Flevolandse, ook naar dit evenement zou gaan als het elders in Nederland plaats had gevonden). 57,6% van alle bezoekers was additioneel, wat neerkomt op een totaal van 18.233 mensen. De gezamenlijke additionele uitgaven die zij deden kwamen op € 625.087,- . Aan overnachtingen werd door de bezoekers nog eens € 107.585,- uitgegeven (waarvan ruim € 60.000,- door de buitenlandse bezoekers). De deelnemers gaven nog eens € 75.944,- uit en besteedden €46.008,- aan overnachtingen in de provincie Flevoland. De organisatie tot slot, besteedde € 167.689,- in de provincie Flevoland, en haalde € 174.077,- aan inkomsten uit de provincie. Hiermee komen zij uit op een (relatief klein) negatief saldo binnen de provinciegrenzen van € 6.388,-.

De totale economische impact van de Challenge Almere-Amsterdam komt hiermee op **€ 848.236,-** .

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave.....	4
Inleiding	5
1. Achtergrond en methodologie Economische Impact	6
1.1 <i>Theoretische achtergrond.....</i>	6
1.2 <i>Dataverzameling.....</i>	7
1.3 <i>Onderzoeksinstrument.....</i>	7
1.4 <i>Data-analyse.....</i>	7
2. Bezoekersprofiel, bestedingen en tevredenheid	8
2.1 <i>Bezoekersaantallen</i>	8
2.2 <i>Bezoekersprofiel</i>	10
2.3 <i>Gemiddelde bestedingen.....</i>	14
2.4 <i>Tevredenheid</i>	16
3 Economische Impact.....	17
3.1 <i>Additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers</i>	17
.....	22
3.2 <i>Additionele bestedingen van de organisatie</i>	22
3.3 <i>Totale Economische Impact - conclusie.....</i>	23
7. Literatuur	25
Bijlage 1: Vragenlijst Economische Impact	26
Bijlage 2: Peer review Kirco Company- Rik Burger	32
Peer review van de Challenge Almere – Amsterdam 2013 (Triathlon)	32

Inleiding

In december 2012 heeft de provincie Flevoland de herijkte sportnota 2013-2016 “Sportbeleid dat rendeert, Sportnota 2013-2016” vastgesteld. Hierin is de uitdaging geformuleerd om sport niet alleen als een op zichzelf staand doel te zien, maar (ook) als middel voor economische ontwikkeling. In de periode van 2013-2016 wil Flevoland jaarlijks twee of drie aansprekende nationale en internationale topsportevenementen organiseren, het liefst in de kernsporten watersport en triathlon. In 2013 zijn dat in elk geval de EK Inline Skaten in Almere en het triathlon evenement *Challenge Almere-Amsterdam*. Monitoring en evaluatie spelen een belangrijke rol in het provinciaal sportbeleid, waarbij het van belang is om zicht te krijgen op de economische impact van sportevenementen volgens de methodiek van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (hierna: WESP¹). Goed evalueren is belangrijk voor verdere professionalisering en rendementsvergroting.

Van vrijdag 13 september tot en met zondag 15 september vond in Almere de ‘Challenge Almere-Amsterdam’ plaats. Dit internationale triatlonevenement bestond uit diverse onderdelen, waaronder de junior- en senior-challenge, de long distance, de half distance en de business triathlon. Dit document geeft het bezoekersprofiel, de bezoekerstevredenheid en de economische impact weer van dit driedaagse evenement.

Leeswijzer rapportage

Hoofdstuk 1 geeft de achtergrond van de WESP weer en de daaruit voortvloeiende methodologie. Hoofdstuk 2 schetst de resultaten van het onderzoek naar het bezoekersprofiel en de bezoekerstevredenheid en hoofdstuk 3 de economische impact, die is opgedeeld in de bestedingen van bezoekers, deelnemers en de organisatie. Hoofdstuk 4 geeft ten slotte kort de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek weer.

¹ Binnen de WESP werken vertegenwoordigers van hogescholen en kennisinstellingen samen om standaard richtlijnen op te stellen voor het meten van de sociale, economische en promotionele impact van sportevenementen. Hierdoor wordt de standaard van het onderzoek hoger en zijn resultaten onderling vergelijkbaar. Zie ook: www.evenementenevaluatie.nl

1. Achtergrond en methodologie Economische Impact

Bij het meten van economische effecten van sportevenementen wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen de ‘maatschappelijke kosten-baten analyse’ van een evenement en de ‘economische impact analyse’. In het eerste geval worden economische effecten en niet-economische effecten meegenomen (zoals effecten op imago van het land of de stad, geluk van inwoners of effecten op sportparticipatie). Bij een economische impactanalyse (EIA) gaat het om de additionele inkomsten als gevolg van een evenement (Késenne, 2005).

In het huidige onderzoek staat het laatste centraal en de centrale onderzoeksvraag luidt dan ook als volgt:

“Wat is de economische impact van de Challenge Almere-Amsterdam op de provincie Flevoland?”

Deze economische impactanalyse levert een weergave op van de (additionele) bestedingen in de provincie Flevoland als gevolg van de Challenge Almere-Amsterdam. Hierbij gaat het om bestedingen van bezoekers en deelnemers, en bestedingen vanuit de organisatie van het evenement.

1.1 Theoretische achtergrond

De economische impact van een evenement voor de provincie wordt gedefinieerd als de additionele, dat wil zeggen de extra bestedingen die door het evenement veroorzaakt worden in een bepaald, afgebakend gebied. In dit geval is dat de provincie Flevoland². Bij elk evenement is een veelheid aan economische effecten te bedenken: bestedingen aan reclame door bedrijfsleven, extra overnachtingen door bezoekers, promotie-effecten voor de gemeente, provincie of regio etc., die allemaal iets zeggen over de betekenis van het evenement voor de economie. Maar additioneel wil zeggen dat deze bestedingen niet het gevolg zijn van een verschuiving van de vraag. De economische impact bestaat dan uit de volgende onderdelen:

- De additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers aan het evenement
- De additionele bestedingen vanuit de organisatie van het evenement (via gegevens van de organisatie)

Bestedingen zijn additioneel indien aan twee voorwaarden wordt voldaan:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen bestedingen worden meegenomen van bezoekers en deelnemers die speciaal voor het evenement naar de provincie zijn gekomen, of in het geval van inwoners van de provincie, die voor het evenement in de provincie zijn gebleven, waarbij inwoners als additioneel worden gerekend als zij voor een dergelijk evenement naar een andere Nederlandse stad zouden zijn gereisd.
- De organisatie heeft inkomsten vergaard om uitgaven te kunnen doen. En de uitgaven vanuit de organisatie van het evenement zijn ten goede gekomen aan het bedrijfsleven in de

² Uit: WESP Richtlijnenhandboek Economische Impact 1.0

gemeente/regio/provincie. Met andere woorden geen verschuivingen oftewel uitgaven die toch waren gedaan ook al had het evenement niet plaatsgevonden.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het Richtlijnenhandboek van de WESP, versie 1.0, gedownload van de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl.

1.2 Dataverzameling

De data met betrekking tot de additionele bestedingen van de bezoekers en deelnemers zijn verzameld door middel van face-to-face interviews. Voor een representatieve steekproef met een betrouwbaarheidsinterval van 95% en een afwijkingsmarge van 5% moeten bij een bezoekersaantal van meer dan 5000 mensen (verwacht bij de Challenge Almere-Amsterdam) 385 vragenlijsten worden afgenomen. Om tot dit aantal te komen zijn op vrijdag, zaterdag en zondag interviewers ingezet. De interviewers ontvingen vooraf een uitgebreide interviewinstructie op papier en werden voorafgaand aan de data-verzameling mondeling geïnstrueerd. Op alle dagen was een 'superinterviewer' aanwezig die fungeerde als troubleshooter en coördinator.

Om zicht te krijgen op het totaal aantal bezoekers zijn op diverse momenten tijdens het evenement tellingen uitgevoerd door *Mobiel Marktcentre Almere*.

De uitgaven en inkomsten van de organisatie tot slot, zijn verkregen via de organisatie van het evenement (Challenge Almere).

1.3 Onderzoeksinstrument

De gebruikte interviewleidraad bestond uit de adviesvragenlijst zoals opgenomen in de richtlijn 'Economische Impact v1.0'. Deze leidraad bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemene kenmerken van de bezoeker: nationaliteit en woonplaats, opleiding, leeftijd, reden van bezoek, (grootte van) gezelschap.
- Additionaliteit: was de bezoeker ook in Almere geweest als het evenement vandaag niet had plaatsgevonden? Is hij of zij langer in Almere gebleven door het evenement? Was de bezoeker ook naar een andere gemeente gegaan als het evenement daar had plaatsgevonden?
- Gemaakte kosten: o.a. overnachtingen, toegang, eten en drinken, merchandising, openbaar vervoer, brandstof, en winkelen in de gemeente.

1.4 Data-analyse

De data uit de ingevulde interviewleidraden zijn ingevoerd en geanalyseerd met behulp van SPSS 17.0. Om de kwaliteit van de data te garanderen is een verticale controle uitgevoerd door middel van het draaien van frequentietabellen om te controleren of er geen niet bestaande antwoordmogelijkheden zijn ingevoerd. Ook vond een horizontale controle plaats door 5% van de vragenlijsten opnieuw in te voeren en te controleren op overeenkomstigheid met de oorspronkelijk ingevoerde lijsten.

2. Bezoekersprofiel, bestedingen en tevredenheid

Om de economische impact te kunnen bepalen is het van belang zicht te hebben op de aantallen bezoekers. Daarnaast is het, bijvoorbeeld om voor volgende edities van het evenement specifiek groepen bezoekers aan te kunnen spreken, goed om ook weet te hebben van specifieke kenmerken van de bezoekers. Daartoe is in de vragenlijst en aantal achtergrondvragen opgenomen. Dit hoofdstuk geeft een weergave van de resultaten.

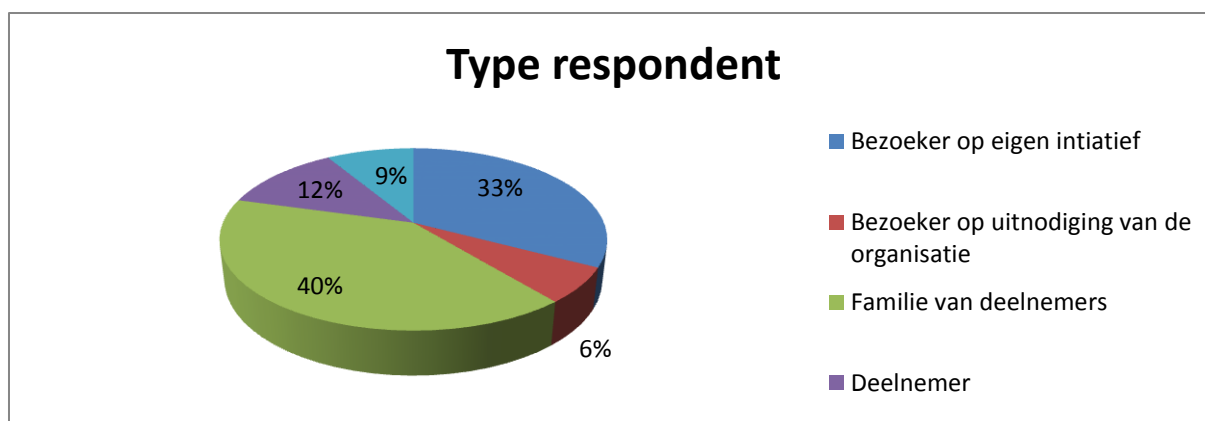
2.1 Bezoekersaantallen

In totaal is de Challenge Almere-Amsterdam 31.654 keer bezocht (Tabel 1, bron: Mobiel Centre Marktonderzoek Almere). Mensen die op meerdere dagen aanwezig zijn geweest worden hierbij ook meerdere keren meegeteld. Op zaterdag vond de hele triathlon en de halve triathlon (long distance en half distance) plaats, deze dag is met ruim 25.000 bezoekers dan ook het best bezocht. Op basis van de enquête is berekend dat het gemiddelde aantal dagen waarop men het evenement bezocht 1,77 was. De 31.654 dagbezoeken komen hiermee voor rekening van 17.884 individuele bezoekers.

Tabel 1 Aantal bezoeken per dagdeel

Dag	Aantal bezoeken
Vrijdag 13 september	3369
Zaterdag 14 september	25.203
Zondag 15 september	3082
Totaal	31.654

Gedurende het evenement zijn 367 interviews afgenomen, waarvan 222 (60,5%) met bezoekers van het evenement. Dit is niet voldoende om een representatieve steekproef van de bezoekers te vormen (zie ook figuur 1) , maar de groep geeft wel een goede indicatie van de bezoekers. De overige 145 geïnterviewden waren deelnemers. Opvallend is verder dat maar liefst 40% van de respondenten familie van een deelnemer was. Dit is een hoger percentage dan het aantal bezoekers dat op eigen initiatief naar het evenement kwam.



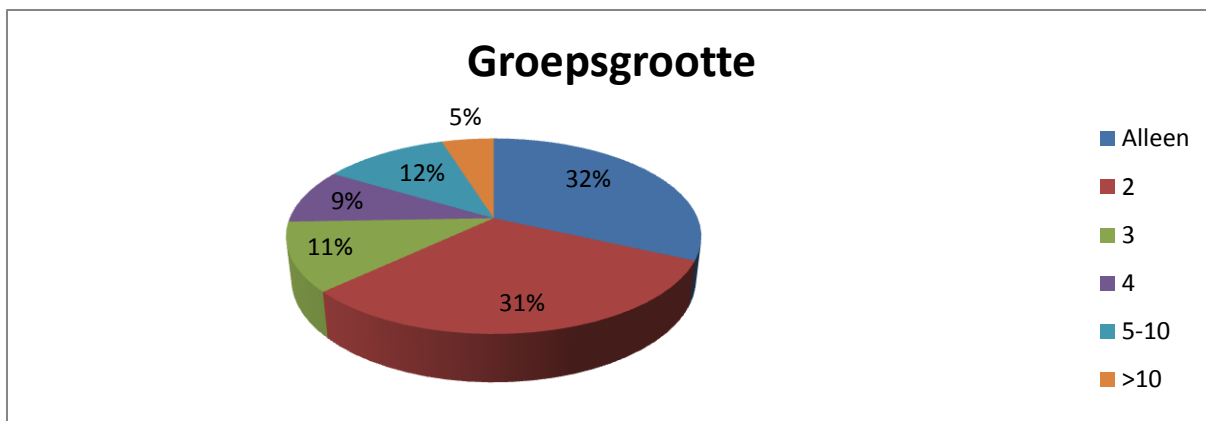
Figuur 1 Type respondent

De meeste interviews, ruim 56%, werden op de zaterdag afgenomen (tabel 2). Dit was ook de drukst bezochte evenementsdag. Op zowel vrijdag als zondag vond iets meer dan 20% van de interviews plaats. Hoewel er op de zaterdag meer interviews hebben plaatsgevonden, is de verdeling van interviews afgenomen op de vrijdag, zaterdag en zondag niet geheel representatief voor de verdeling van de bezoekers. Op zaterdag vond 56% van de interviews plaats. 79% van de bezoekers bezocht het evenement echter op die dag. Het lagere percentage interviews op de zaterdag heeft onder andere te maken met de weersomstandigheden op die dag (veel wind en regen).

Tabel 2 Respondenten per evenementsdag

Wedstrijddag	Percentage respondenten
Vrijdag: scholierentriathlon	21,3%
Zaterdag: Challenge Almere Pro-wave en Age-group Wave, Tri-together, Halve triathlon en Business triathlon	56,4%
Zondag: Family en business relay, Team relay 'eredivisie'	22,4%

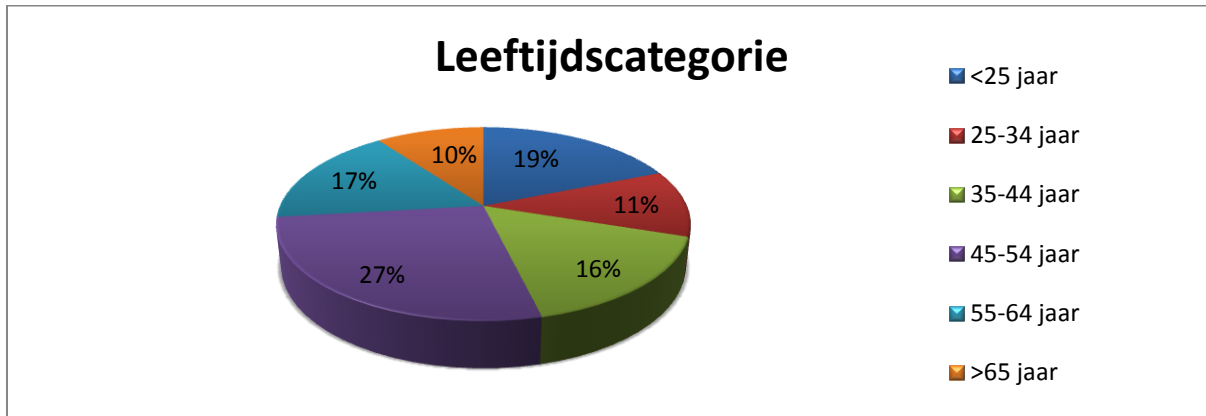
De groepsgrootte varieerde van één tot veertig mensen, met een gemiddelde van 3,1 ($\pm 3,9$). De meeste mensen kwamen met z'n tweeën of alleen (figuur 2). Opvallend is dat bijna 5% met een groep van meer dan tien mensen naar het evenement kwam.



Figuur 2 Groepsmaat waarin men de Challenge heeft bezocht

2.2 Bezoekersprofiel

Van de bezoekers was 60,2% man en 39,8% vrouw. De gemiddelde leeftijd van de bezoekers was 43,9 jaar ($\pm 16,3$). Hierbij moet worden aangetekend dat dit is gebaseerd op de leeftijd van de respondenten en dat kinderen onder de 18 jaar in principe niet zijn aangesproken voor deelname aan het onderzoek (een enkeling door toeval daar gelaten, te weten één 11-jarige, drie veertienjarigen en één vijftienjarige). Waarschijnlijk ligt de gemiddelde leeftijd dus nog iets lager. Figuur 3 geeft de bezoekers weer per leeftijdscategorie. De grootste groep is die in de leeftijd 45-54 jaar, gevolgd door die van 55-64 jaar en die in de leeftijdscategorie 35-44 jaar.



Figuur 3 Verdeling bezoekers naar leeftijd

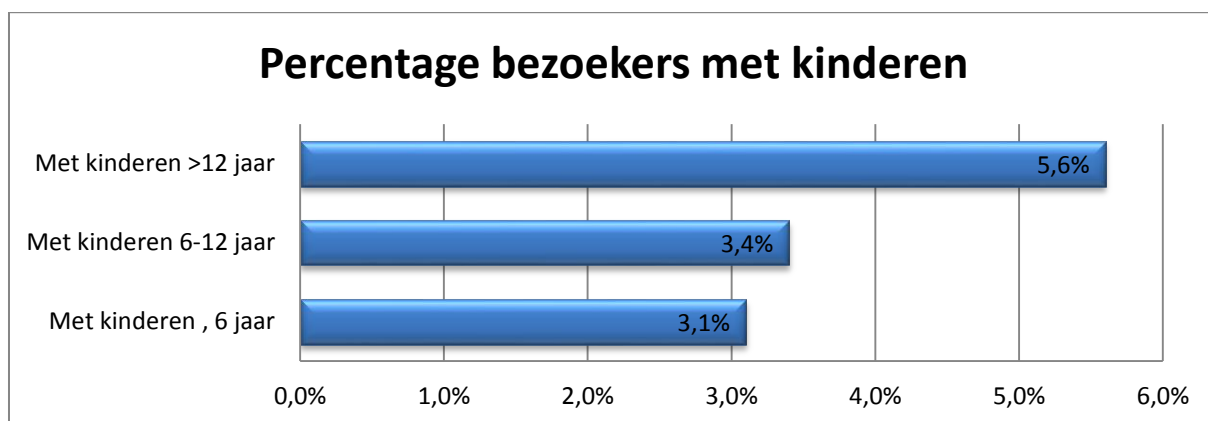
Ruim 33% van de respondenten kwam alleen naar het evenement (tabel 3), ruim 20% deed dat met zijn of haar partner. 8,4% van de bezoekers kwam met partner én kinderen naar het evenement en nog eens 16,2% bezocht de Challenge met vrienden/kennissen.

Tabel 3 Verdeling bezoekers naar gezelschap waarin zij naar de Challenge Almere-Amsterdam kwamen

Gezelschap	Percentage bezoekers
Alleen	33,7%

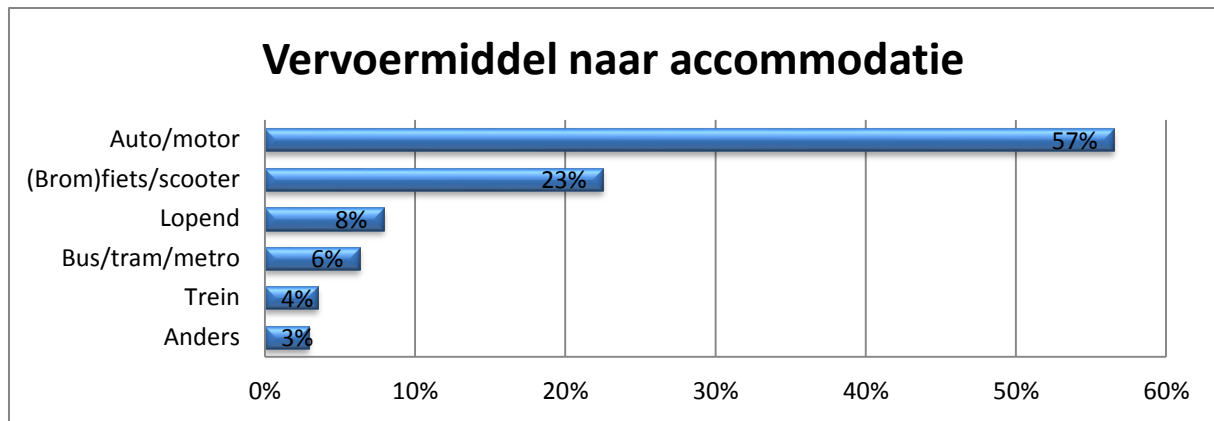
Met partner/echtgeno(o)t(e) en zonder kinderen	20,5%
Met partner/ echtgeno(o)t(e) en met kinderen	8,4%
Alleen met kinderen	2,7%
Met overige familie	11,1%
Met vrienden/ kennissen	16,2%
Met school/bedrijf of vereniging	6,4%
Anders	1%
Totaal	100%

De meeste kinderen die met hun ouders naar het evenement komen zijn ouder dan 12 jaar: 5,6% van de bezoekers brengt één of meerdere kinderen van 12 jaar of ouder mee (figuur 6). 3,4% van de respondenten bezoekt het evenement met kinderen tussen de 6 en 12 jaar en 3,1% brengt één of meerdere kinderen jonger dan 6 jaar mee naar het evenement.



Figuur 4 Percentage bezoekers dat de Challenge bezoekt met kinderen

De meeste bezoekers kwamen met de auto naar de Challenge (57%), gevolgd door de (brom)fiets/scooter. 8% kwam lopen en 10% maakte gebruik van het openbaar vervoer (bus, tram, metro of trein). Bijna een kwart van de bezoekers kwam met de (brom) fiets of scooter (figuur 5)



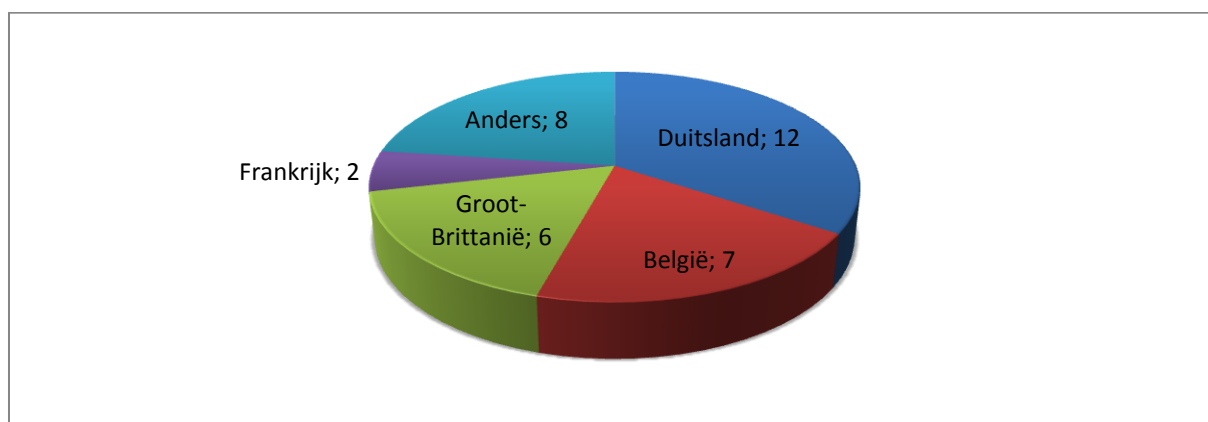
Figuur 5 Vervoermiddel waarmee bezoekers naar accommodatie komen

Ruim 89% van de bezoekers was afkomstig uit Nederland. Van de bezoekers uit Nederland kwam verreweg het grootste deel uit de provincie Flevoland (62,5%), gevolgd door Noord-Holland (11,9%) en Zuid-Holland (5,1%, zie tabel 3).

Tabel 4 Herkomst Nederlandse bezoekers

Provincie	Percentage bezoekers
Flevoland	62,5%
Noord-Holland	11,9%
Zuid-Holland	5,1%
Gelderland	3,6%
Overijssel	4%
Friesland	1,4%
Utrecht	5,8%
Noord-Brabant	2,2%
Drenthe	0,7%
Groningen	1,4%
Limburg	1,1%
Zeeland	0,4%

Van de bezoekers is 10,9% afkomstig uit het buitenland (35 respondenten). De meesten van hen komen uit België of Duitsland (figuur 6).



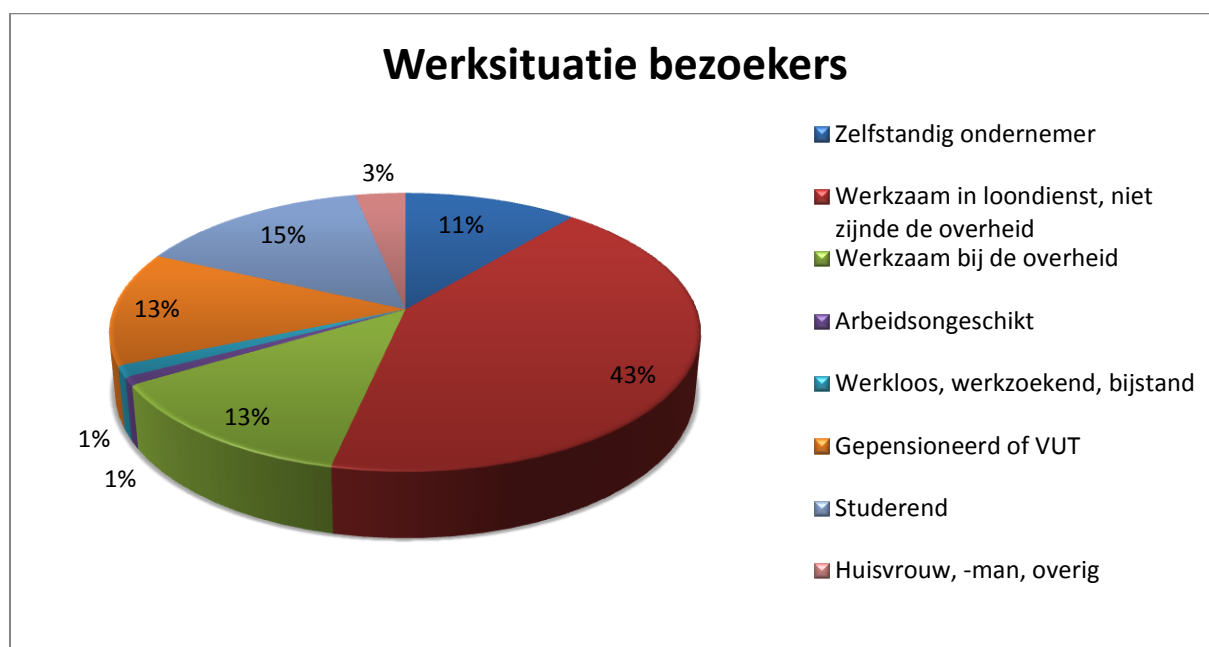
Figuur 6 Bezoekers uit andere landen

47,5% van de bezoekers aan de Challenge heeft een opleiding op HBO of WO niveau afgerond (tabel 5). Dit is hoger dan het percentage van de bevolking in Nederland (32%, bron: Nationaal Kompas Volksgezondheid).

Tabel 5 Hoogst genoten opleiding bezoekers

Hoogst genoten opleiding	Percentage bezoekers
Geen	0,9%
Basisonderwijs	3,8%
MAVO, VMBO	12,3%
MBO	17,7%
HAVO, VWO, HBS	16,1%
HBO, WO	47,6%
Anders	1,6%

De meeste bezoekers zijn werkzaam in loondienst of studeren (figuur 7)



Figuur 7 Werksituatie bezoekers

2.3 Gemiddelde bestedingen

De bezoekers geven in totaal gemiddeld € 53,67 uit tijdens hun bezoek aan de Challenge Almere-Amsterdam, dit voornamelijk aan eten en drinken en boodschappen. Aan vervoer wordt gemiddeld € 6,32 besteed.

Tabel 6 Bestedingen van bezoekers per bestedingscategorie

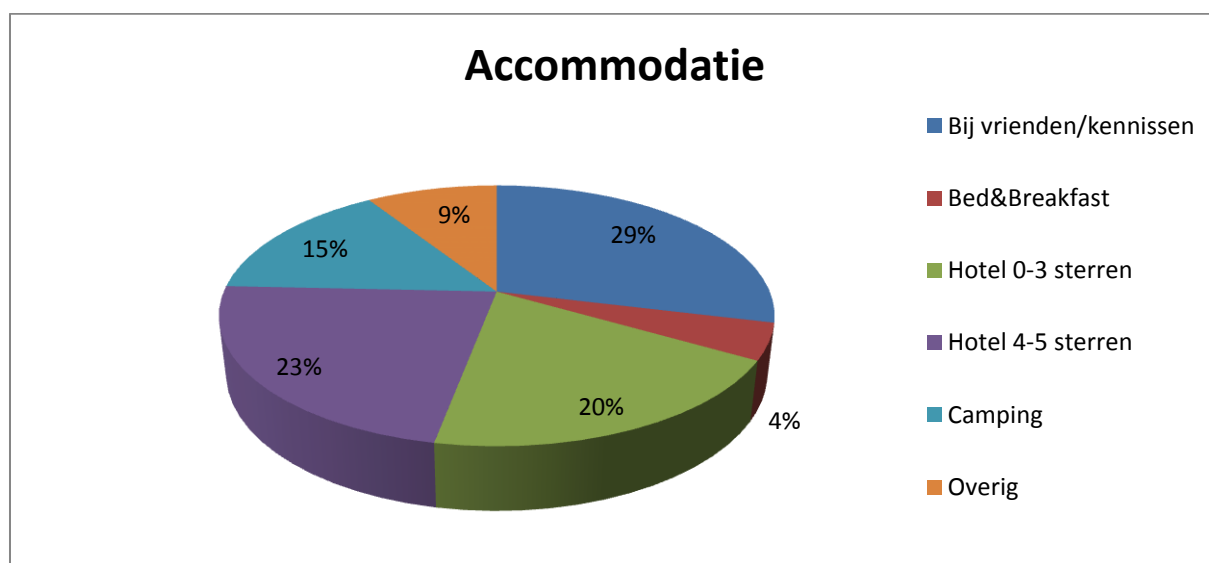
Bestedingscategorie	Gemiddelde besteding
Merchandising	€3,02
Eten en drinken	€27,20
Vervoer (OV, parkeren en brandstof)	€6,32
Winkelen en boodschappen	€15,37
Overige uitgaven	€1,76
Totaal	€53,67

17,3% van de bezoekers overnachtte minimaal één nacht buiten de eigen woning. Het merendeel daarvan (73,2%) overnachtte in Almere en 9,1% deed dat niet in Almere zelf, maar wel in de provincie Flevoland. Nog eens 16,4% van de overnachters sliep elders in Nederland. Tabel 7 geeft het gemiddelde aantal overnachtingen weer.

Tabel 7 Overnachtingslocatie bezoekers

Overnachtingslocatie	Gemiddeld aantal overnachtingen
In Almere	1,9
Provincie Flevoland	2,6
Elders in Nederland	2,4

Veel overnachtende bezoekers verbleven bij vrienden (29%, figuur 8). Daarnaast waren hotels en de camping favoriete accommodaties.



Figuur 8 Type accommodatie waar overnachters verblijven

2.4 Tevredenheid

Men waardeert het evenement met een 7,9. Onderzoeksbureau Almere Marktonderzoek Advies (AMA) deed ook een onderzoek naar de tevredenheid van de deelnemers en kwam op een nette promotor score (NPS, hierbij wordt het percentage gegevens cijfers van 0 tot en met 6 afgetrokken van het percentage gegeven negens en tien) van 8,4.

3 Economische Impact

Zoals eerder aangegeven bestaat de Economische Impact uit de volgende onderdelen:

- De additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers aan het evenement
- De additionele bestedingen vanuit de organisatie van het evenement (via gegevens van de organisatie)

De additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers worden in paragraaf 3.1 besproken, die van de organisatie zijn weergegeven in paragraaf 3.2

3.1 Additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers

Bestedingen van bezoekers en deelnemers zijn additioneel indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen bestedingen worden meegenomen van bezoekers en deelnemers die speciaal voor het evenement naar de provincie zijn gekomen. Of, in het geval van inwoners van de provincie, dat alleen bestedingen worden meegenomen van bezoekers die voor het evenement in de provincie zijn gebleven. Daarbij worden inwoners als additioneel gerekend als zij voor een dergelijk evenement naar een andere Nederlandse stad zouden zijn gereisd.

Om te bepalen of bezoekers en deelnemers additioneel zijn, is aan de respondenten van *buiten de provincie* in de vragenlijst de stelling voorgelegd: 'Als de Challenge Almere-Amsterdam niet had plaatsgevonden in Almere was ik vandaag toch in Almere geweest.' Respondenten die hierop 'ja' antwoorden worden niet tot de additionele bezoekers gerekend. Aan bezoekers uit de gemeente Almere is de vraag gesteld: 'Stel dat dit evenement niet in Almere had plaatsgevonden maar in een andere Nederlandse gemeente, was u dan naar die gemeente gegaan voor dit evenement?'. Respondenten uit Almere die hierop 'ja' antwoorden worden als additionele bezoekers beschouwd.

Van de bezoekers afkomstig uit de provincie Flevoland was 40,3% additioneel en van de bezoekers buiten Flevoland was 81,3% additioneel en van de buitenlandse bezoekers was 74,3% additioneel. Van het totaal aantal bezoeker is 57,6%, ofwel 18.233 bezoekers additioneel.

3.1.1 Bestedingen bezoekers

Tabel 8 geeft de additionele bestedingen per herkomstcategorie van de bezoeker weer (Flevoland, Nederland of buitenland). Per herkomstcategorie is het percentage additionele bezoekers berekend aan de hand van de enquête. De additionele uitgaven per herkomstcategorie zijn berekend door het vermenigvuldigen van de uitgaven per persoon voor die herkomstcategorie met het aantal additionele bezoekers. Hiermee komt het totaal aan additionele uitgaven van bezoekers aan de Challenge Almere-Amsterdam op **€ 625.087,-**.

Tabel 8 Additionele bestedingen bezoekers

	Flevoland	Nederland	Buitenland	Totaal
Aantal bezoekers (A)	16.681	11.522	3.450	31.654
Percentage additioneel (B)	40,3%	81,3%	74,3%	
Aantal additionele bezoekers (C= A X B)	6.723	9.367	2.563	
Uitgaven per persoon (exclusief toegang) (D)	€19,38	€24,63	€103,02	
Additionele uitgaven (E= C X D)	€130.292,-	€230.719,-	€264.076,-	€625.087,-

3.1.2 Overnachtingen en bestedingen aan logies door bezoekers

In paragraaf 2.1 is het aantal individuele bezoekers berekend door het aantal dagbezoeken te delen door het gemiddelde aantal dagen (1,77) dat iemand de Challenge bezoekt. Het aantal individuele bezoekers komt daarmee op 17.884. Op basis van het aantal individuele bezoekers, het percentage daarvan dat additioneel is en het gemiddeld aantal overnachtingen per persoon, kan het totale aantal overnachtingen worden berekend (tabel 9, 10 en 11). Dit is apart berekend voor de bezoekers uit Flevoland, uit de rest van Nederland en uit het buitenland. Het totaal aantal individuele bezoeker uit Flevoland is 9.424 (52,7% van het totaal van 17.884), het aantal individuele bezoekers uit de rest van Nederland is 6.510 (36,4% van het totaal) en het aantal individuele bezoekers uit het buitenland is 1.949 (10,9% van het totaal).

Tabel 9 Additionele bestedingen bezoekers uit Flevoland aan overnachtingen

Overnachtingen bezoekers uit Flevoland	Aantal keren genoemd
Aantal individuele bezoekers (A)	9.424
Aandeel additionele bezoekers (B)	40,3%
Aantal additionele bezoekers (C=A*B)	3.798
Aandeel van additionele bezoekers dat overnacht (E)	4,1%
Gemiddelde overnachtingsduur (D)	2,66
Aantal additionele overnachtingen (F= C*D*E)	414,21
Gemiddeld prijs per persoon per overnachting (G)	€ 10,-
Additionele bestedingen bezoekers aan overnachtingen (H=F*G)	€ 4.142,-

Van de individuele bezoekers afkomstig uit Flevoland is 40,3% additioneel (tabel 9). Van hen overnacht 4,1% in de regio met een gemiddelde overnachtingsduur van 2,66 nachten. De gemiddelde prijs per overnachting is € 10,-. De additionele bestedingen van bezoekers uit Flevoland aan overnachtingen bedraagt daarmee **€ 4.142,-**.

Tabel 10 Additionele bestedingen aan overnachtingen bezoekers uit Nederland (niet Flevoland)

Overnachtingen bezoekers uit Nederland	Aantal keren genoemd
Aantal individuele bezoekers (A)	6.510
Aandeel additionele bezoekers (B)	81,3%
Aantal additionele bezoekers (C=A*B)	5.293
Aandeel van additionele bezoekers dat overnacht (E)	16,1%
Gemiddelde overnachtingsduur (D)	1,41
Aantal additionele overnachtingen (F= C*D*E)	1.202
Gemiddeld prijs per persoon per overnachting (G)	€35,96
Additionele bestedingen bezoekers aan overnachtingen (H=F*G)	€ 43.224,-

Van de 6.510 individuele bezoekers afkomstig uit de rest van Nederland is 81,3% additioneel (tabel 10). Van hen overnacht 16,1% in de provincie Flevoland tijdens de Challenge. Dit doen zij gemiddeld genomen 1,41 nachten voor een gemiddelde prijs van € 35,96 per persoon per nacht. De additionele bestedingen van bezoekers uit Flevoland aan overnachtingen bedraagt daarmee **€ 43.224,-**.

Tabel 11 Additionele bestedingen aan overnachtingen van bezoekers uit het buitenland

Overnachtingen bezoekers uit het buitenland	Aantal keren genoemd
Aantal individuele bezoekers (A)	1.949
Aandeel additionele bezoekers (B)	74,3%
Aantal additionele bezoekers (C=A*B)	1.448
Aandeel van additionele bezoekers dat overnacht (E)	65,4%
Gemiddelde overnachtingsduur (D)	1,62
Aantal additionele overnachtingen (F= C*D*E)	1.534
Gemiddeld prijs per persoon per overnachting (G)	€ 39,25
Additionele bestedingen bezoekers aan overnachtingen (H=F*G)	€ 60.219,-

Tot slot, van de buitenlandse bezoekers is 74,3% additioneel en overnacht 65,4% (tabel 11). Met een overnachtingsduur van gemiddeld 1,62 nachten en een gemiddelde overnachtingsprijs van € 39,25 komt dat neer op een besteding van **€ 60.219,-**.

De totale additionele bestedingen van bezoekers aan overnachtingen komen hiermee op:
€ 4.142,- + € 43.224,- + € 60.219,- = € 107.585,-

3.1.3 Economische impact deelnemers

Aan de Challenge Amsterdam-Almere namen in totaal 1.734 personen deel, verspreid over drie dagen³. In deze paragraaf worden de uitgaven en overnachtingen van de deelnemers op de zaterdag (long distance en half distance) gescheiden van de uitgaven en overnachtingen van de deelnemers op de zaterdag en zondag. Dit omdat Almere Marktonderzoek Advies op de zaterdag uitgebreid onderzoek heeft verricht onder de deelnemers van de long en half distance, en in het onderzoek van Sportservice Flevoland deze groep beperkt voorkomt.

Tabel 12 geeft de additionele bestedingen weer van deelnemers op de vrijdag en zondag. De 677 atleten die op de vrijdag en zondag deelnamen waren gemiddeld genomen 2,4 dagen aanwezig voor het evenement⁴. Van deze groep is 12,5% additioneel. Dit zijn (1) deelnemers vanuit Flevoland die ook zouden hebben deelgenomen als het evenement elders in Nederland had plaatsgevonden of (2) deelnemers van buiten Flevoland die niet in Almere zouden zijn geweest als het evenement niet had plaatsgevonden. Dit komt neer op ruim 81 additionele atleten. Zij gaven gemiddeld € 32,36 per dag uit⁵. Het totaal aan additionele bestedingen van deelnemers (exclusief overnachtingen) komt daarmee op **€ 6.309,42**.

Tabel 12 Additionele bestedingen van deelnemers vrijdag en zondag

Bestedingen	Bedrag
Aantal deelnemers(A)	667
Aandeel additioneel (B)	12,5%
Aantal additionele deelnemers en begeleiders (C=A X B)	81
Gemiddeld aantal dagen (D)	2,4
Aantal deelnemersdagen (E=C X D)	195
Uitgaven per per persoon per dag (F)	€ 32,36
Additionele bestedingen deelnemers (E X F)	€ 6.309,-

Op zaterdag namen 1.057 personen deel aan de Challenge (tabel 13) . Zij waren gemiddeld genomen 2,3 dagen in Almere aanwezig voor het evenement⁶. Over de additionaliteit van deze groep zijn geen cijfers beschikbaar. De deelnemers uit het buitenland worden daarom als 100% additioneel beschouwd, dit is 31% van de totale groep (n=327). Van de Nederlandse deelnemers zien we 50% als additioneel (n=365)⁷. Daarmee beschouwen we 65,5% van de gehele groep deelnemers op de zaterdag als additionele bezoekers. Dit komt neer op 692 atleten. Zij gaven gemiddeld € 54,28 uit aan catering en € 46,30 aan overige uitgaven, wat neerkomt op een totaal van € 100,58 aan uitgaven exclusief uitgaven voor accommodatie. Op basis van de cijfers van AMA lijkt

³ Hierbij zijn de deelnemers van de hele triathlon, halve triathlon, junior challenge, team relay, tri together en Business triathlon bij elkaar opgeteld.

⁴ Gebaseerd op het aantal aangegeven aanwezige evenementsdagen volgens de vragenlijst

⁵ Gebaseerd op een beperkte steekproef onder de deelnemers, die niet representatief is, maar wel als enig beschikbaar materiaal, als indicatief mag worden beschouwd.

⁶ Gebaseerd op cijfers van AMA

⁷ Ook dit is een conservatieve schatting.

het erop dat deze uitgaven zijn gedaan voor alle aanwezig evenementsdagen⁸. Het totaal aan additionele bestedingen van de deelnemers op de zaterdag exclusief accommodatie komt hiermee op **€ 69.635,-** (tabel 13).

Tabel 13 Additionele bestedingen deelnemers zaterdag

Bestedingen	Bedrag
Aantal deelnemers en begeleiders (A)	1.057
Aandeel additioneel (B)	65,5%
Aantal additionele deelnemers en begeleiders (C=A X B)	692
Gemiddeld aantal dagen (D)	Meegenomen in totaalbedrag
Uitgaven per per persoon voorhet gehele evenement excl. accommodatie	€ 100,58
Additionele bestedingen deelnemers (E X F)	€ 69.635,00

De totale additionele bestedingen van deelnemers komt hiermee op:

€ 6.309,- + € 69.635,00 = **€ 75.944,-**

Tabel 14 geeft de additionele bestedingen aan overnachtingen van de deelnemers op vrijdag en zondag weer. Van de 667 deelnemers was wederom 12,5% additioneel, neerkomend op 81 deelnemers. Daarvan overnachtte 45,8% in de provincie Flevoland. Zij deden dat gemiddeld 2 nachten voor een prijs van € 99,- per overnachting per persoon. In totaal komt het besteedde bedrag aan overnachtingen van de deelnemers op de vrijdag en zondag daarmee neer op **€ 7.326,-**.

Tabel 14 Additionele bestedingen aan overnachtingen door deelnemers op de vrijdag en zondag

Overnachtingen deelnemers	Bedrag
Aantal deelnemers (A)	667
Aandeel additioneel (B)	12,5%
Aantal additionele deelnemers (AxB)	81
Percentage overnachters (C)	45,8%
Aantal overnachters	37
Gemiddeld aantal overnachtingen	2
Aantal deelnemersovernachtingen ⁹	74
Gemiddelde prijs per overnachting	€ 99,-
Totaal	€ 7.326,-

⁸ Deze bedragen zijn niet verzameld volgens de WESP richtlijnen, maar kunnen, als enig beschikbaar materiaal, als indicatief worden beschouwd.

⁹ Zowel het gemiddelde aantal overnachtingen van deze groep als de gemiddelde prijs per overnachting zijn afkomstig uit een beperkte en niet-representatieve steekproef, maar kunnen als enig beschikbaar materiaal wel als indicatief worden beschouwd.

Van de deelnemers op de zaterdag was 65,5% additioneel (tabel 15). Op basis van de cijfers van AMA kan geconcludeerd worden dat van de deelnemers op de zaterdag 57% ergens anders dan op het eigen thuisadres heeft overnacht. Dat komt neer op 395 deelnemers. Zij gaven gemiddeld per persoon € 97,93 uit aan accommodatie over de gehele periode dat ze in Almere waren. De bestedingen van de deelnemers op zaterdag aan accommodatie komen hiermee neer op **€ 38.682,-**.

Tabel 15 Additionele bestedingen aan overnachtingen door deelnemers op de zaterdag

Overnachtingen deelnemers	Bedrag
Aantal deelnemers (A)	1.057
Aandeel additioneel (B)	65,5%
Aantal additionele deelnemers (C=AxB)	692
Percentage overnachters (D)	57%
Aantal overnachters (E=CxD)	395
Gemiddelde bedrag besteed aan accommodatie voor overnachting	€ 97,93
Totaal	€ 38.682,-

De totale additionele bestedingen aan overnachtingen van deelnemers komt hiermee op:
 € 7.326,- + € 38.682,- = **€ 46.008,-**

3.2 Additionele bestedingen van de organisatie¹⁰

De organisatie heeft inkomsten vergaard om uitgaven te kunnen doen. En de uitgaven vanuit de organisatie van het evenement zijn ten goede gekomen aan het bedrijfsleven in de gemeente/regio/provincie. Met andere woorden geen verschuivingen oftewel uitgaven die toch waren gedaan ook al had het evenement niet plaatsgevonden. Tabel 16 laat de uitgaven zien van de organisatie van de Challenge Almere-Amsterdam. Deze gegevens zijn afkomstig van de organisatie. In totaal heeft de organisatie € 415.440,- uitgegeven, waarvan € 167.689,- binnen de provincie Flevoland.

Tabel 16 Uitgaven organisatie gedaan binnen en buiten Flevoland

	Flevoland	Elders	Totaal
Uitgaven	€ 167.689,-	€ 247.751,-	€ 415.440,-

Tabel 17 geeft de inkomsten van de organisatie weer, ook opgesplitst in inkomsten afkomstig uit de provincie en inkomsten afkomstig van buiten de provincie. De organisatie vergaarde € 413.658,- aan inkomsten, waarvan € 174.077,- uit de provincie Flevoland.

¹⁰ Bij dit onderdeel is uitgegaan van de 'cash' inkomsten en uitgaven die de organisatie heeft ontvangen en gedaan. Inkomsten in natura zijn hierin niet meegenomen.

Tabel 17 Inkomsten van de organisatie

	Flevoland	Elders	Totaal
Sponsoring	€ 33.183,-	€ 30.000,-	€ 63.183,-
Subsidie Almere Citymarketing	€60.000,-		€ 60.000,-
Subsidie provincie Flevoland	€ 45.000,-		€ 45.000,-
Subsidie overig	€ 10.000,-		€ 10.000,-
Deelnemers	€25.760,-	€ 199.807,-	€ 225.567,-
Sales	€ 134,-	€ 9.774,-	€ 9.908,-
Totaal	€ 174.077	€ 239.581,-	€ 413.658,-

Als we de inkomsten afkomstig uit de provincie Flevoland verrekenen met de uitgaven gedaan in diezelfde provincie (tabel 18), komen we uit op **negatief** saldo van **€ 6.388,-**.

Tabel 18 Economische impact organisatie

	In Flevoland
Bestedingen	€ 167.689,-
Inkomsten	€ 174.077,-
Economische impact organisatie	€ 6.388,-

3.3 Totale Economische Impact - conclusie

In tabel 19 is te zien dat de totale economische impact van de Challenge Almere-Amsterdam voor de provincie Flevoland **€ 848.236,-** bedraagt. Dit is voor een groot deel afkomstig van de additionele bestedingen van de bezoekers (€ 625.087,-), gevolgd door de overnachtingen van bezoekers.

Tabel 19 Totale Economische Impact Challenge Almere-Amsterdam

Onderdeel	Bedrag
Additionele bestedingen bezoekers	€ 625.087,-
Overnachtingen bezoekers	€ 107.585,-
Additionele bestedingen deelnemers	€ 75.944,-
Overnachtingen deelnemers	€ 46.008,-
Additionele bestedingen organisatie	- € 6.388,-
Totale economische impact	€ 848.236,-

Het is lastig goed vergelijkbare evenementen te vinden, maar bijvoorbeeld de Marathon Eindhoven (buitenevenement en eveneens vrij toegankelijk) had een economische impact van € 1.499.691,-. Het deelnemersaantal van dit evenement lag met 19.000 echter veel hoger dan bij de Challenge Almere-Amsterdam. Daarnaast moet aangetekend worden dat het bezoekersaantal bij dit evenement ook hoger ligt, dit wordt geschat op zo'n 90.000.

7. Literatuur

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Toename ondernemerschap in Nederland. Gedownload van:

<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/dossiers/ondernemingsklimaat/publicaties/artikelen/archief/2012/2012-ondernemerschap-zzp-art.htm> op 28 augustus 2013.

Késenne, S. 2005. Do we need an economic Impact study or a cost-benefit analysis of a Sport Event. *European Sports Management Quarterly*, 2005; 5 (2); 133-142.

Nationaal Kompas Volksgezondheid (opleidingsniveau NL). Scholing en opleiding, wat is de huidige situatie? Gedownload van <http://www.nationaalkompas.nl/bevolking/scholing-en-opleiding/huidig/> op 28 augustus 2013.

Richtlijn Economische Impact - Werkgroep Evaluatie Sportevenementen ((WESP_). Gedownload van www.evenementenevaluatie.nl/richtlijnen op 1 juni 2013.

CBS (percentage mensen die als zelfstandige werken): www.cbs.nl

Bijlage 1: Vragenlijst Economische Impact Challenge Almere-Amsterdam

Datum:	Tijdstip:	Weer nu:
☐ Vrijdag 13 september ☐ Zaterdag 14 september ☐ Zondag 15 september	☐ 07.00 - 12.30 ☐ 12.30 - 17.00 ☐ 17.00 - 21.30 ☐ Anders:	☐ Zonnig ☐ Gedeeltelijk zonnig ☐ Bewolkt ☐ Lichte regen ☐ Regen

Goedendag mevrouw/meneer, wij willen u graag namens de provincie Flevoland enkele vragen stellen over uw bezoek aan de Challenge Almere – Amsterdam.

1. Bent u ...

- 1 Bezoeker op eigen initiatief
- 2 Bezoeker op uitnodiging van sponsor of organisatie EK Inline Skaten
- 3 Familie van deelnemer(s)
- 4 Deelnemer
- 5 Anders

2. Wat zijn de vier cijfers van uw postcode of wat is het land waar u woont?

1 NL: Plaats _____

Postcode |__|__|__|__|

Wel / niet provincie Flevoland (NOOT: Vul in zonder te vragen)

2 Buitenland: Land DUI, BE, FR, GB, SP, ... , nl. _____

3. In welk gezelschap bent u hier?

- 1** Alleen
- 2** Met partner / echtgeno(o)t(e) en zonder kinderen
- 3** Met partner / echtgeno(o)t(e) en met kinderen
 - 1. # kind(eren) jonger dan 6 jaar
 - 2. # kind(eren) tussen 6 en 12 jaar
 - 3. # kind(eren) ouder dan 12 jaar
- 4** Alleen met kinderen
 - 1. # kind(eren) jonger dan 6 jaar
 - 2. # kind(eren) tussen 6 en 12 jaar
 - 3. # kind(eren) ouder dan 12 jaar
- 5** Met overige familie
- 6** Met vrienden / kennissen
- 7** Met school, bedrijf, vereniging, etc.
- 8** Anders

4. Uit hoeveel personen bestaat uw gezelschap? _____ personen

5. Hoeveel van deze personen zijn GEEN toeschouwer van dit evenement (bijv. omdat ze andere interesses hebben/gaan winkelen e.d.)?

_____ personen

6. Als de Challenge Almere – Amsterdam niet had plaatsgevonden in Almere, was ik vandaag toch in Almere geweest.

- 1** Waarschijnlijk wel → verder met vraag 7
- 2** Waarschijnlijk niet → verder met vraag 8
- 3** Weet niet/neutraal → verder met vraag 8

7. Bent u langer in Almere gebleven door dit evenement?

- 1** Nee **2** Ja, namelijk _____ uur / _____ dagen langer

8. Stel dat dit evenement niet in Almere maar in een andere Nederlandse gemeente had plaatsgevonden, was u dan naar die andere gemeente gegaan voor dit evenement?

- 1** Waarschijnlijk wel
2 Waarschijnlijk niet
3 Weet niet/hangt ervan af

**9. Respondent ≠ inwoner Almere: Hoe lang bent u van plan Almere te bezoeken?
Respondent = inwoner Almere: Hoe lang bent u van plan van huis te zijn?**

- 1** _____ uur → verder met vraag 14
2 _____ dagen → verder met vraag 10

10. Respondent ≠ inwoner Flevoland: Bent u al eerder in Flevoland geweest voor een (sport)activiteit?

- 1** Ja **2** Nee

11. Respondent ≠ inwoner Flevoland: Bent u van plan om nog een keer naar Flevoland te komen voor een (sport)activiteit?

- 1** Ja **2** Nee

12. Overnacht u, of heeft u afgelopen nacht(en) overnacht, ergens anders dan op uw vaste woonadres?

- 1** Ja **2** Nee → verder met vraag 14

13. Waar en hoe vaak overnacht u?

- 1 overnachtingen in Almere
- 2 overnachtingen in de regio Almere
- 3 overnachtingen in de provincie Flevoland
- 4 overnachtingen in elders in Nederland
- 5 overnachtingen in elders buiten Nederland

14. In welke type accommodatie overnacht u en wat is de prijs van 1 overnachting? (NOOT: Bij een groep; vragen naar totale uitgaven)

- 1 Bij vrienden/familie/kennissen
- 2 Bed & Breakfast ➤ prijs per overnachting = € _____
- 3 Hotel 0 – 3 sterren ➤ prijs per overnachting = € _____
- 4 Hotel 4 – 5 sterren ➤ prijs per overnachting = € _____
- 5 Bungalowpark ➤ prijs per overnachting = € _____
- 6 Camping ➤ prijs per overnachting = € _____
- 7 Overig ➤ prijs per overnachting = € _____

15. Op hoeveel personen heeft deze overnachtingprijs betrekking?

_____ personen

16. Welke dagen bent u aanwezig (geweest)?

NOOT: lees voor, omcirkel in ieder geval huidig dagevenement zonder te vragen

- 1 Vrijdag
- 2 Zaterdag
- 3 Zondag

17. Wat is vandaag op u van toepassing?

- 1** Ik doe alleen uitgaven voor mezelf
- 2** Ik betaal ook voor een ander, anderen
- 3** Ik betaal niets, iemand anders betaalt voor mij → verder met vraag 18

18. Hoeveel denkt u vandaag ongeveer uit te geven voor uzelf en/of uw gezelschap aan het volgende? NOOT: controleer totaalbedrag, meerdere antwoorden mogelijk.

Op deze locatie/in Almere			Provincie Flevoland		
1	Toegang evenement	€	7	Eten en drinken	€
2	Merchandising/souvenirs	€	8	Winkelen en boodschappen	€
3	Eten en drinken	€	9	(Andere) dagattracties/recreatie	€
4	Openbaar vervoer in Almere	€	10	Openbaar vervoer buiten Almere	€
5	Winkelen in Almere	€	11	Parkeren en brandstof, huur fietsen	€
6	Overig	€	12	Overige uitgaven	€
Totaal (1-12)		€	Weet alleen totaal		€

19. Op hoeveel personen hebben deze uitgaven betrekking?

_____ personen

20. Met welk vervoersmiddel heeft u de langste afstand van uw vaste woonadres of verblijfplaats naar deze locatie afgelegd?

- | | |
|-------------------------|------------------------------|
| 1 Auto/motor | 5 (Brom)fiets/scooter |
| 2 Trein | 6 Boot |
| 3 Bus/tram/metro | 7 Lopend |
| 4 Taxi | 8 Anders |

21. Wat is uw geboortejaar?

Geboortejaar = |_1_|_9_|_|_|

22. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

- 1** Geen onderwijs
- 2** Basisonderwijs
- 3** MAVO, VMBO (VLO, ULO, MULO, VBO, Ambachtsschool, Huishoudschool, LEAO, LAS, LTS)
- 4** MBO (MTS, UTS, MEAO, VHBO, KMBO, Leerlingwezen)
- 5** HAVO, VWO, HBS
- 6** HBO, WO (HTS, HEAO, Hogeschool, Universiteit)
- 7** Anders

23. Welke situatie is op dit moment op u van toepassing?

- 1** Zelfstandig ondernemer
- 2** Werkzaam in loondienst, niet zijnde de overheid
- 3** Werkzaam bij de overheid
- 4** Arbeidsongeschikt
- 5** Werkloos, werkzoekend, bijstand
- 6** Gepensioneerd of VUT
- 7** Studerend
- 8** Huisvrouw, -man, overig

24. Wat voor rapportcijfer (1-10) zou u de Challenge Almere – Amsterdam geven?

Cijfer: ____

25. Omcirkel geslacht zonder te vragen.

- 1** Man **2** Vrouw

Bijlage 2: Peer review Kirco Company- Rik Burger¹¹



Peer review van de Challenge Almere – Amsterdam 2013 (Triathlon)

Opdrachtgever: Sportservice Flevoland – Anouk Bloembergen

Uitvoerder evaluatie: Kennispraktijk - Alien van der Sluis

Reviewer: Rik Burger

Algemene indruk:

Een redelijk uitgebreide rapportage over de economische impact van dit driedaagse triathlon event; de Challenge Almere – Amsterdam 2013 (van vrijdag 13 t/m zondag 15 september). Naast de economische impact analyse is een bezoekersprofiel- en tevredenheid onderzoek volgens WESP richtlijnen uitgevoerd.

Het aantal enquêtes (face2face) is (n=367). Waarvan 222 met bezoekers en 145 deelnemers.

Dit is 18 minder dan het aantal benodigde interviews van 385 (betrouwbaarheidsinterval van 95%, afwijkingsmarge van 5% bij meer dan 5000 bezoeken). De betrouwbaarheid is daarmee niet conform de WESP richtlijnen.

Aantal enquêtes afgenomen op vrijdag =77, zaterdag = 204 en zondag = 81. Gezien het bezoekersaantal van 25203 van zaterdag op een totaal van 31654 is de verdeling niet heel representatief. Er is inmiddels contact geweest met de onderzoeker. Het blijkt dat het slechte weer op zaterdag een negatieve invloed heeft gehad op het aantal afgenomen interviews. Het zou goed zijn om dit in het rapport te vermelden, zodat de lezer de betrouwbaarheid op waarde kan inschatten.

In de WESP richtlijnen wordt geadviseerd de ondergrens voor de leeftijd van de geïnterviewde vastgesteld op 16. In dit onderzoek zijn 14 en 15 jarige ook geïnterviewd (1x11, 3x14, 1x15). Dit is niet fout, maar ook hier geldt dat het goed is om te vermelden dat dit is gebeurd.

De peer-review is alleen na het evenement bij het onderzoek betrokken en heeft dus niet kunnen reflecteren op de gekozen methoden en de vragenlijst voorafgaande aan het evenement. Er heeft geen controle plaatsgevonden op de dataverzameling (o.a. uitgebreide interviewinstructie en aanwezigheid superinterviewer) gedurende het event. Het advies is om bij een volgende impact analyse de peer reviewer vooraf te bepalen en

¹¹ N.B. Opmerkingen van reviewer zijn verwerkt in het document. Enkele punten zijn nadien nog met reviewer besproken, dit is dan met opmerkingen weergegeven.

die ook actief te betrekken bij het opzetten en controle van het onderzoek. Dit voorkomt waarschijnlijk de issues die er nu met dit onderzoek zijn.

De dataset en de Excel sheets zijn overzichtelijk. De dataset is verwerkt in SPSS 17.0 De peer-reviewer heeft SPSS 22.0 gebruikt voor de review. Voor zover dit volledig is te overzien heeft dat geen problemen opgeleverd.

Specifieke tekstuele en inhoudelijke punten t.a.v. conceptrapport:

- Bedragen genoemd in de samenvatting tellen niet op tot bedrag van de totale economische impact (zie ook blz 22)
- In de leeswijzer rapportage wellicht ook opnemen waar je informatie vindt over bezoekersprofiel (Hfdst 2) en bezoekerstevredenheid (Hfdst ?)
- Hfdst 2. Wellicht is het relevant voor de organisatie om een uitsplitsing te maken tussen deelnemers (leeftijd, m,v herkomst,, tevredenheid, etc) en bezoekers.
- 2.1 Bezoekersaantallen – eerste zin moet zijn ‘bezocht’ – is eigenlijk aantal bezoeken!
- Hfdst 3. Een specificatie van de uitgaven van de bezoekers opnemen
- Hfdst 3. Specificatie uitgaven van de organisatie opnemen?
- Tabel 19 blz 22 som klopt niet. Rij 1 en Rij 4 zijn niet conform eerdere tabellen in hfdst 3. Som moet zijn € 854.624.
- Zin blz. 23. over vergelijk met Marathon Eindhoven lijkt vreemd (wat was het aantal bezoekers?)

Specifieke punten t.a.v. Enquête, Dataset en Excelsheets

- Het aantal keren dat ‘888888’ en ‘999999’ voorkomt in de onderzoeksresultaten lijkt hoger dan een gemiddeld ander onderzoek. Ik kan hiervoor geen specifieke reden vinden. Het zou kunnen zijn dat een aantal interviews niet volledig zijn ingevuld (afgebroken). Wellicht dat de onderzoeker hier een verklaring voor kan geven.
- Wat is de invloed van het houden van enquêtes gedurende elke dag v/h meerdaagse toernooi op het goed kunnen vaststellen (voorspellen) van de bestedingen/hotel overnachtingen van bezoekers? Hierover zal nog een bredere discussie moeten worden gevoerd binnen de WESP. Voor dit onderzoek minder van belang omdat er geen knock-out systeem is en bezoekers vooraf weten op welke dagen ze aanwezig zijn (en daarmee ook hun uitgaven patroon beter kennen)
- Bezoekersprofiel: er is niet gevraagd naar inkomen van de bezoekers. Is dit met een reden?
- Uit de dataset/spss file is het voor de peer-reviewer niet mogelijk om te herleiden welke (en waarom) inkomsten en uitgaven posten additioneel en niet-additioneel zijn. Graag nog toevoegen uitleg over baten/lasten → wanneer/waarom additioneel en wanneer niet-additioneel?
Is inzage in bronbestanden mogelijk?

(Onder voorbehoud van juiste uitleg en de aanpassingen)

Er kan worden geconstateerd dat het onderzoek is uitgevoerd en getoetst volgens de Richtlijnen-handboeken Economische Impact, Bezoekersprofielen en Tevredenheid versies 1.0 van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP). Het onderzoek en de rapportage hebben na de peer-review het predicaat ‘**WESP-waardig**’ meegekregen en kan daarom met deze bronvermelding worden gepubliceerd. Het is allemaal wel op het randje en eigenlijk er onder. Een gemiste kans. Het advies is om bij een volgend onderzoek de WESP richtlijnen vooraf beter te bestuderen, zodat de aanpak beter kan worden gevolgd om daarmee de kwaliteit van de resultaten meer WESP-waardig te krijgen.

Verder is het advies om deze peer-review als bijlage op te nemen, zodat duidelijk is onder welke voorwaarden het predicaat 'WESP-waardig' toch is verkregen.

Met vriendelijke groet,

<i>Naam:</i>	Rik Burger
<i>Instelling/bedrijf:</i>	Kirco Company
<i>Datum:</i>	16 april 2014